

Din istoricul cercetărilor forestiere în România: Colectivul Forestier al Academiei Române (1949-1957)

N. Doniță

După reconfigurarea Academiei Române (1948), silvicultura a fost reprezentată în înaltul for științific de către doi membri corespondenți, Constantin C. Georgescu și Grigore Eliescu. La începutul anului 1949, în cadrul Academiei este înființat Institutul Forestier, condus de profesorul Constantin C. Georgescu, orientat spre dezvoltarea de cercetări fundamentale și aplicative pe o serie de direcții prioritare: (i) împăduriri cu scop de protecție (realizarea perdelelor forestiere de protecție), (ii) descrierea pădurilor din silvostepă, (iii) dezvoltarea de metode pentru amenajarea pădurilor, (iv) investigarea proceselor de creștere a arborilor și elaborarea tabelelor dendrometrice și de producție și (v) stabilirea însușirilor lemnului și dezvoltarea de metode de conservare a lemnului. Pe lângă cei doi membri corespondenți ai Academiei, în Institutul Forestier au început să lucreze nouă (9) cercetători cu jumătate de normă (în primul rând specialiști din cadrul Institutului de Cercetări și Experimentări Silvice, dar și specialiști din alte instituții).

Institutul Forestier este reorganizat în Colectivul Forestier al Academiei Române în anul 1951. Tematica de cercetare se diversifică, prin abordarea unor noi direcții: (i) cercetări de hidrologie forestieră în bazine de interes energetic, (ii) regenerarea naturală a molidului și a fagului prin semănături, (iii) studiul variabilității genetice și hibridării la plopi, stejari, frasini și larice, (iv) investigații privind ecologia unor dăunători ai pădurilor, (v) studiul doborâturilor produse de vânt în păduri.

În anul 1952, în cadrul Colectivului Forestier erau deja încadrați 18 cercetători cu experiență (cu jumătate de normă), alături de care sunt angajați patru tineri cercetători cu normă întreagă: Ioan Catrina, Constantin Bândiu, Vasile Mocanu și Vasile Tutunaru. Totodată, tematica de cercetare se extinde cu preocupări precum: structura pădurilor virgine, zonarea ecologică a pădurilor sau stabilirea vârstelor de valorificare a arboretelor. Ca exemplificare, la nivelul anului 1953 erau în derulare un număr de 20 de teme de cercetare.

Subcolectivul care se ocupa de studiul și conservarea lemnului este transferat la o altă unitate de cercetare - Institutul de Cercetări pentru Industrializarea Lemnului, în anul 1954, însă Colectivul Forestier își continuă cercetările pe direcțiile de cercetare menționate, prin aportul celor 12 cercetători cu jumătate de normă și al celor 4 tineri cercetători cu normă întreagă.

Alți doi membri corespondenți ai Academiei Române de formație silvică - Ion Popescu-Zeletin și Constantin C. Chiriță - sunt aleși în anul 1955. Acesta este și un an de bilanț, când șeful Colectivului Forestier, Constantin C. Georgescu, prezintă o dare de seamă a rezultatelor activităților de cercetare din ultimii 6 ani (perioada de funcționare a Colectivului de la înființare), concretizate în 50 de lucrări științifice. În același an, cu prilejul finalizării primului ciclu de întocmire a amenajamentelor pentru toate pădurile țării, se organizează și o mare consfătuire națională cu privire la metodele de amenajare a pădurilor.

În anul 1956, este angajat un alt tânăr cercetător cu normă întreagă, Nicolae Doniță, proaspăt absolvent al promoției 1955 a cursurilor Facultății de Silvicultură a Institutului Forestier din Brașov. Colectivul Forestier primește sarcina de a elabora o hartă forestieră și descrierea vegetației forestiere pentru capitolul de vegetație, contribuție la elaborarea Monografiei Geografice a Republicii Populare Române.

Colectivul Forestier va fi desființat în anul 1957, iar trei dintre membrii corespondenți ai Academiei - C.C. Georgescu, Gr. Eliescu și I. Popescu-Zeletin - și trei cercetători cu normă întreagă - Constantin Bândiu, N. Doniță, V. Mocanu - trec la Colectivul de Cercetări Biologice al Academiei Române, constituit în acel an și transformat ulterior (în 1960), în Institutul de Biologie al Academiei. În cadrul acestor unități de cercetare ale Academiei, profesorul I. Popescu-Zeletin, împreună cu cei trei tineri cercetători și cu alți cercetători biologi, au pus bazele Laboratorului de Ecologie. Acesta va funcționa fără întrerupere până în anul 1971, când cercetătorii de formație silvică sunt transferați la Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS), unde se va constitui un laborator de Ecologie Forestieră.

Privind retrospectiv, putem spune că cercetarea forestieră din cadrul Academiei Române a ființat puțini ani, între 1949-1957. Cu toate acestea, în acest scurt timp, prin efortul unui număr mare de cercetători cu experiență, alături tinerii absolvenți de silvicultură angajați, s-au dezvoltat mai multe direcții noi de cercetare a arborilor și a vegetației forestiere, concretizate în 63 de lucrări științifice, dintre care unele sub formă de monografii, volume sau hărți. Rezultatele obținute, atât cu un caracter fundamental, cât și aplicativ, au acoperit domenii precum: fiziologia și dezvoltarea arborilor în condiții de stepă, efectul perdelelor forestiere de protecție a câmpului asupra climei, tipologia pădurilor, succesiunea și regionarea pădurilor, legile de creștere a arborilor și variabilitatea lor genetică, structura pădurilor virgine, efectul hidrologic al pădurii și al amenajării fondului forestier, ecologia unor

specii care produc vătămări arborilor. Importanța a două dintre lucrările majore – „Perdele forestiere de protecție a câmpului” (Lupe 1953) și „Tabele dendrometrice” (Popescu-Zeletin și colab. 1957) a fost recunoscută prin acordarea acestora a Premiului de Stat. De asemenea, și “Harta geobotanică”, ce cuprindea și harta forestieră (Doniță, Leandro, Pușcariu-Soroceanu, Pașcovschi, Enescu 1960), a fost răsplătită cu Premiul Academiei (în anul 1963).

După aproape două decenii de la desființarea Colectivului Forestier, în anii ‘90 s-a încercat organizarea în cadrul Academiei a unui nou Institut Forestier, în cadrul căruia să fie dezvoltate cercetări fundamentale de genetică, eco-fiziologie, ecologia arborilor și a altor categorii de viețuitoare asociate pădurii, de sinecologie, asupra rolului pădurii în protecția mediului, de economie forestieră. Din păcate, însă, acest lucru nu a reușit.

Bibliografie

- Doniță N., Leandro V., Pușcaru-Soroceanu E. și colab. 1960. Harta geobotanică a R.P.R. la scară 1:1.500.000. În vol. “Monografia Geografică a R.P.R.”, Ed. Academiei, București.
- Doniță N., Leandro V., Pușcaru-Soroceanu E. și colab. 1961. Harta geobotanică a R.P.R. la scară 1:500.000, Ed. Academiei, București.
- Lupe I., 1953. Perdele forestiere de protecție a câmpului. I.C.S., Seria a III-a, Îndrumări tehnice, nr. 43. Editura de Stat, Redacția Agronomie.
- Popescu-Zeletin I. și col., 1957. Tabele dendrometrice. Editura Agrosilvică de Stat.

Abstract. History of forest research in Romania: The Forestry Team of the Romanian Academy (1949-1957)

The paper presents main issues related to the Forestry Team which functioned in the Romanian Academy (RA) between 1949-1957. The timeline started with the acceptance of the first foresters as members of the Romanian Academy, who started the Team in 1951. In 1953, 20 research projects were under development. In 1955, two more foresters were accepted as member of the RA; the evaluation of the first six years noticed 60 research papers published by Team, some receiving scientific awards. In 1957 the Team was closed.

Author. Eng. Nicolae Doniță, Ph.d. - member of the Academy of Agricultural and Forestry Sciences